

כתב עת למחשבה מדינית, חברה ותרבות • פברואר 2009 • שבט תשס"ט

הערבים בישראל – מניכור לחיסול: בואה של אנתפאדת אל-נכבה

חלק ב'

דוד בוקעי¹

חלק א' נמצא ב: <http://www.acpr.org.il/nativ/0811-1-dbukayH1.pdf>

פרק שני: תסמונת אלימות וטרור – דו"ח "ועדת אור"

באוקטובר 2000, פתחו ערביי יש"ע במלחמת טרור חסרת תקדים, אליהם הצטרפו, כעבור שבוע, ערבי ישראל בפתיחת חזית שנייה. אלפי מתפרעים חסמו באלימות קשה את הצירים המרכזיים של צפון הארץ (אדם נהרג מפגיעת אבן בג'סא אל-זרקא); הפעילו פוגרומים ואלימות חמורה ביישובים; צרו על יישובים יהודיים, עד כדי סכנת חיים; ניתקו את כל צפון הארץ במשך ימים; והיו בתהליך מתקדם של מרד מאורגן נגד מדינת ישראל. בדיון בכנסת קבע שר המשפטים, פרידמן, כי הארועים היו כאנתפאדה החורגת מהפרות סדר.² אלה היו פרעות אלימות, קבע ח"כ אהרונוביץ.³

ועדת אור לחקר אירועי ההתפרעות הערבית באוקטובר 2000 נולדה בחטא וסופה בפשע כלפי העם היהודי.⁴ היא מהווה שלשלת נוספת לכשלי ברק האומללים: חטא שפרדסטאון, בה הבטיח ברק

¹ המזרחן ד"ר דוד בוקעי, מרצה בביה"ס למדעי המדינה באוניברסיטת חיפה, חוקר האסלאם הרדיקאלי, הסכסוך הישראלי-ערבי והמערכת הבינערבית. פרסם וערך ספרים ומאמרים רבים בנושאי האסלאם והמזרח התיכון. ספרו האחרון, *From Muhammad to Bin Laden*, יצא בהוצאת Transaction. כותב ספר על Arab-Islamic Colonialist Expansionism. חבר מערכת נתיב.

² ישראל היום, 3 בפברואר 2008.

³ ישראל היום, 3 בפברואר 2008.

⁴ אורי דן, "ועדת חושך", ידיעות אחרונות, 9 באוגוסט 2001. לדברי השר לביטחון-פנים, עוזי לנדאו, "היתה זו טעות קשה להקים את ועדת החקירה", ידיעות אחרונות, 16 במרץ 2001. יחיאל גוטמן, משפטן, מציע לעצור את הועדה, אשר נולדה בחטא, שכן כל הכרעה של הועדה נזקה יהיה גדול מתועלתה, מעריב, 21 ביוני 2002.

לחאפט' אל-אסד את כל רמת הגולן, אם יוותר על צפון הכנרת – וכמובן נתקל בסרוב מוחלט (והצעת הנסיגה נרשמה גם בושינגטון); חטא קמפ דייויד, בה הבטיח ברק לערפאת 94% משטחי יהודי ושומרון ועזה ובטאבה, ובינואר 2001, 101.5% – וכמובן נתקל בסרוב מוחלט של ערפאת (ושוב, הדבר נרשם גם בושינגטון); וחטא המנוסה המבוהלת מלבנון, במאי 2000, בעקבותיה קיבלנו את מלחמת לבנון השנייה, לא לפני התעמרות והתעללות של נצראללה בישראל במשך שש שנים; וכעת גם את ועדת אור, שהרכבה וסדר-היום שלה, נועדו למטרה אחת – להבטיח את הצבעת ערבי ישראל לברק ובחירתו שוב לראש ממשלה.

ועדת אור פעלה בצל הטרור הערבי, בחסות ובפיקוח של עדאלה, למרות שלא היה לה מעמד רשמי. הוא הגוף שגבה "עדויות מפי נפגעים ערבים" ועשה את החוק והצדק חוכא ואיתלולא

ועדת אור פעלה בצל הטרור הערבי, בחסות ובפיקוח של עדאלה, למרות שלא היה לה מעמד רשמי. הוא הגוף שגבה "עדויות מפי נפגעים ערבים" ועשה את החוק והצדק חוכא ואיתלולא. בכל מדינה מסודרת, רק לענין זה בלבד – הדו"ח של הועדה היה נזרק לפח הזבל. כך, שמות של שוטרים, ועדים שהוזמנו לוועדה, שהיו צריכים להישאר חסויים, מצאו דרכם מראש לידי עדאלה. הטרור התנהל גם באולם הדיונים, כשבני המשפחות הערבים מילאו את האולם, והעדים הופיעו בפתח ובאימה של טרור, ואפילו הותקפו בשידור חי. זה אחר זה עלו שוטרים מפוחדים ומגומגמים, שנטמעו בתוך קהל אלים, שקרוב לבצע בהם לינץ'.⁵ כאשר הועדה סיירה בזירות ההתפרעות של הערבים, ליוו אותה רק ערבים, ולא היו נציגי משטרה שיתנו את הצד של שלטון החוק. אכן, טוען אורי דן, הועדה פעלה בצל הטרור המשפטי של משפטני עדאלה, ועשתה כמצווה עליה, ושוב לעסה את סוגיית האפלייה והקיפוח כסיבת האלימות של ערבי ישראל.⁶

התפרעויות האלימות שפרצו היו מהלך מתוכנן היטב עם ערפאת, שפתח שבוע לפני כן במלחמת הטרור, תחת השם "אנתפאדת אל-אקצא". היא כוונה בידי "ועדת המעקב העליונה" של ערבי ישראל, הגוף המנהיג הבכיר, יחד עם חברי הכנסת שלהם.⁷ היתה זו אלימות עם רצח בעיניים, עם הקריאות "אטבת אל-יאהוד"; הטלת מצור על ישובים יהודיים; הצתת מוסדות השלטון ותחנות המשטרה; וחסמת כל הצמתים לצפון הארץ בתקופת חופשת חג הסוכות ולאחריה. ערבי ישראל ראו את רפיסותה העלובה של ממשלת ברק, ומחויבותם של "חכמי אוסלו" עם סדר-היום שלהם להפוך את ישראל למדינה רב-תרבותית תוך מתן אוטונומיה לאזרחיה הערביים. האקדמיה, הבוהמה של "אנשי הרוח", והתקשורת שוב העבירו, במלוא העוצמה, את סדר-היום שלהם, כי ההזנחה והקיפוח הם האחראים הבלעדיים למה שקרה, ואילו ערבי ישראל חפים מכל חטאי השאיפות הלאומיות; נקיים מכל חטאי הרצון לחיסול מדינת היהודים; ומנוכרים לכל חטאי ההסתה הדתית הפנאטית. ערבי ישראל, כמו בתרבות הפוליטית הערבית, הם תמיד הקורבן האומלל.

⁵ לוחמת מג"ב שהעידה בוועדה, "הרגשתי שעוד דקה יעשו בי לינץ'", מעריב, 16 במרץ 2001. זו שיטה ידועה המתקיימת תדיר באוניברסיטת חיפה. הם חוסמים מסדרונות למעבר צר; ממלאים את אולמות הדיונים המשפטיים; מעירים הערות אלימות והופכים בסיוע הסייענים-המפעילים היהודים שלהם כל דיון למסע אימה.

⁶ אורי דן, "ועדת חושך", ידיעות אחרונות, 9 באוגוסט 2001; נדב העצני, מעריב, 11 באפריל 2001.

⁷ ראה עדותו של מפכ"ל המשטרה לשעבר, יהודה וילק, ידיעות אחרונות, 25 באוקטובר 2001.

אך תמונה מציאותית הוצגה על-ידי בן כספית. הוא שוחח עם שוטרי היס"מ, העומדים על קו התפר האלים שבין ערבי ישראל לישראל, שהפך לחזית אלימה רווית שנאה מטורפת. הם סובלים ממחסור קשה בגיבוי תקשורתי הוגן ועמדו בסכנת חיים אמיתית פעמים רבות. הם חטפו אבנים, בקבוקי תבערה, יריות אמיתיות. אין משטרה בעולם שסופגת עוד ועוד והיתה מגלה איפוק כזה. השנאה שנתקלים בה, אין דבר כזה בעולם. הערבים הורסים, שוברים מנפצים, שורפים, ובעיקר מבינים כי ידי המשטרה כבולות, שהתקשורת והפוליטיקאים איתם והכל לטובתם. זוהי מלחמה. הם עולים על ישובים יהודים כדי להשמיד ולהרוג. הם משתוללים ופורעים, והכל מגובה בתמונות וסרטי וידאו. בארצות-הברית כבר היו מאות הרוגים מבינם. והשוטרים הנרדפים מציעים לראות את הבתים המפוארים, את רמת החיים של הפורעים. הם מרימים וילות ענקיות, בלי לעשות חשבון לאף אחד, ללא אישורים ואיך שהם רוצים. ההתפרצות הבאה תהיה מלווה במטעני צד ורובים (שכבר נשמעים היטב בנצרת ובנותיה).⁸ מדובר בפרעות של בגידה במדינה.⁹

אפשר להרבות בציטוטים מהדו"ח הזה אך זועקות לשמיים שתי טענות בעול שהן יוצרות: הראשון, בדבר "צדק חלוקתי" בנושא הקרקע, כאילו ישראל פוגעת בהם, ולא הם אלה הנוהגים הפקרות מוחלטת ופושעת בגזילת אדמות מדינה ובבנייה פראית ללא אישורים; והשני, הטענה כי

המדינה וממשלותיה לדורותיהן כשלו בחוסר התמודדות מעמיקה ומקיפה עם הבעיות הקשות של מיעוט גדול של ערבים. הטיפול הממשלתי במגזר הערבי התאפיין ברובו בהזנחה ובקיפוח.

זהו דו"ח שלא רק שאין בו ראייה מאוזנת ולא בקרה הגונה וניתוח רציני, אלא הכל חד-צדדי, עקום ומסולף, ומלא בדברי חנופה מעוררי צמרמורת המנותקים מהמציאות. לא עזרו פניות משפטיות לעצור את עבודת הוועדה, כדי לשמור על טוהר המשפט הפלילי, עקב הפגיעה החמורה בזכויות היסוד של השוטרים הנחקרים, אפילו תוך פנייה לבג"ץ לבוא להגנתם על ההשתלחות הקשה שבוצעה בהם, לאחר שהגנו בגופם על היהודים מפני הפורעים.¹⁰ הוועדה מבטאת את התגחמות התבוסתנות.

תופעת האלימות תוארה בדו"ח:

עוצמת האלימות והתוקפנות היתה גבוהה ביותר. נגד אזרחים ונגד אנשי כוחות הביטחון נעשה שימוש באמצעי תקיפה מגוונים... ידוי בקבוקי תבערה; שימוש בגולות מתכת שידודו בקלע; ידוי אבנים באמצעים שונים, גלגלו צמיגים בוערים, וגם ירי של אש חיה... יהודים הותקפו בדרכים בשל היותם יהודים, ורכושם הושחת. במספר מקרים אך כפסע היה בינם לבין מוות מיד המון פורע... נעשו ניסיונות לעלות לעבר ישובים יהודיים ולאיים עליהם. צירי תנועה ראשיים נחסמו לפרקי זמן ממושכים, והתנועה לישובים יהודיים שובשה קשות, ולפעמים אף נותקה לפרקי זמן ארוכים. התוקפנות והאלימות אופיינו בנחישות רבה ונמשכו פרקי זמן ארוכים.

נו? מה משתמע מדברים קשים אלה? אם זה המצב, מה היה על המשטרה לעשות? לחלק להם סוכריות? לנגב להם את הזיעה מהפנים ולהשקותם במים? המשטרה הגנה על עם ישראל ושמרה על כבודה המרוסק של מדינת ישראל

⁸ בן כספית, מעריב, מוסף חג, 13 באוקטובר 2000.

⁹ סקרים שנערכו בקרב יהודים, ידיעות אחרונות, 6 באוקטובר 2000.

¹⁰ אורי שטרומן, מעריב, 25 בפברואר 2001.

נו? מה משתמע מדברים קשים אלה? אם זה המצב, מה היה על המשטרה לעשות? לחלק להם סוכריות? לנגב להם את הזיעה מהפנים ולהשקותם במים? המשטרה הגנה על עם ישראל ושמרה על כבודה המרוסק של מדינת ישראל. והתודה שהועדה נתנה לאנשים המועטים, האמיצים הללו, אשר עמדו לבדם ללא אמצעים וחרפו את נפשם להגנת האזרחים היהודים, היתה שהם זכו לקיתונות של בוז והאשמות שווא, ובעיקר ניתנה לגיטימציה לרדיפתם, כולל איומי רצח. "האשמים האמיתיים", קובע ניצב בדימוס אליק רון, "בפרוץ המהומות הם דווקא ראשי המגזר הערבי. אותם מסיתים ומתסיסים עד היום לא נתנו את הדין".¹¹ עוד לפני כן הוא התריע כי ישנה הקצנה לאומנית בקרב ערבי ישראל, המובלת על-ידי חברי הכנסת שלהם, ראשי הרשויות, התקשורת, וראשי התנועה האסלאמית. זו הסתה שתוביל לעימות דמים.¹² חשובים דבריו של ניצב בדימוס יצחק דדון: הקמת ועדת אור היתה כניעה מבישה ללחץ של מנהיגי הפורעים, שהועדה עצמה ציינה את חלקם המרכזי בהלהטת האספסוף. שוטרי ישראל הופקרו.¹³

בסגנון דרבני ובכא סבקני ואשתכא, המציאות שהוצגה על-ידי הפורעים היתה כך: "ישבנו בבית קפה, ואחרי שעה שמענו יריות. ילדים זרקו כמה אבנים. ילדים קטנים, בני שמונה-תשע." זהו. ואז באו השוטרים האלימים וירו ככה סתם. לא היו חסימות כבישים, לא היו בקבוקי תבערה, לא היו ידוי בלוקים ושאגות אטבת אל-יאהוד. שום סניף בנק לא הוצת; שום מצפה לא נותק ותושביו לא עמדו בסכנת חיים; וכל הכבישים היו פתוחים לריקודי הורה סוערים.¹⁴

אכן, הכלל הנקוט הוא "התוקף, במומו תוקף", תמיד לתקוף, להחצין ולהאשים את האחר; אף פעם לא את עצמך, שהרי אתה תמיד הקורבן. הפורעים לא עשו דבר. הם רק אזרחים שומרי חוק וסדר

אדם שהיה נוחת בישראל, טוען קלמן ליבסקינד, היה מבין כך את מה שהתרחש באוקטובר 2000. משטרת ישראל ניצלה את התנהגותם המנומסת של האזרחים הערבים כדי להלום בהם, כשהיא מארגנת מהומות בכל רחבי הגליל. רב-פקד רייף וסגן-ניצב מרמלשטיין חסמו באלימות את כביש ואדי עירון; תת-ניצב ולדמן ידה אבנים ובקבוקי תבערה על עוברים ושבים וניצב אליק רון וצלפי הימ"מ הסתובבו בשטח והשמידו ערבים תמימים שרק יצאו לקנות סיגריות. הניסיון לצייר את ועדת אור כרודפת אמת וצדק הוא לעג לאינטלגנציה.¹⁵

פעמיים קיבלה המשטרה סטירת לחי. בפעם הראשונה על-ידי אנשי זדון, ובפעם השנייה על-ידי הקמת ועדת החקירה. זו היתה סטירת לחי כואבת וקשה לאלה המשרתים את המדינה בנאמנות ובמסירות אין-קץ.¹⁶

"ועדת אור" סירסה ופגעה קשה ביכולת המשטרה לשמור על הסדר הציבורי ולהגן על האזרחים היהודים מפני הפורעים הערבים, וחיסלה את סמכותה. משטרה חסרת יכולות תפקוד, מוראל

¹¹ עדנה אדטו, ישראל היום, 20 בינואר 2008.

¹² שרון גל, הארץ, 1 במאי 2000.

¹³ יצחק דדון, ישראל היום, 20 בינואר 2008.

¹⁴ גיעפר פרח, מעריב, 21 בספטמבר 2005.

¹⁵ קלמן ליבסקינד, מעריב, 23 בספטמבר 2005.

¹⁶ אליק רון, ידיעות אחרונות, 16 במרץ 2001.

ומוטיבציה, שנגזרים מתמיכה ציבורית ואהדה היא בשורה איומה לשוחרי החוק והסדר. התופעה הבולטת ביותר היא האשמת המשטרה על "מחדלים". אך יש לקבוע כי משטרת ישראל ראויה להוקרת תודה על פעולותיה במהומות אוקטובר. עמידתם האמיצה מנעה טבח ביהודים, בעיקר בישובים המבודדים. כפרפראזה מדברי צ'רצ'יל: מעולם לא עמדו מעטים כל-כך, חסרי אמצעים והנחיות, שעם ישראל צריך להודות להם על כי באומץ רב הצילו יהודים מפוגרום וטבח דמים, ולצערנו, תגמולם הוא הוקעה ובוז. במקום לתמוך במשטרת ישראל ולגבות אותה, "ועדת אור" הפכה אותה לשק חבטות על מזבח חנופה לפורעים אלימים. המשטרה הפכה לכולא הברקים של זעם ותסכול, ואת המחיר נשלם כולנו בעתיד, על חוסר אונים לפעול נגד המוני פורעים אלימים ומוסתים, שלנגד עיניהם מטרה אחת: להרוס ולפגוע בכל מה ובכל מי שהם יהודי וציוני.

משטרת ישראל, מעולם לא פונקה בתקציבים, בסטאטוס וביוקרה. היא היתה ועודנה שק חבטות של פוליטיקאים יהודים שמשחרים לפתחם של מצביעים ערביים, בהאשמה ב"שימוש בכוח מופרז" (כמה אירוני – זו בדיוק ההאשמה של אויבי ישראל את מדיניותה: "דיספרופורציה של השימוש בעוצמה"), ובהטלת האשמה והאחריות על הש.ג.

אכן, "ועדת אור" יצרה תקדים קשה במשמעויותיו: היא נתנה לערבי ישראל את הלגיטימציה וההכשר לפרוע ביהודים, כשקבעה יחס ישר בין פרעות ופוגרומים לבין טיעוני אפלייה וקיפוח. וכך, כל אימת שיחליטו כי הם מקופחים, בכל-פעם שיימצאו לנכון להפעיל אלימות – הם יתפרעו, ותמיד יימצאו להם תומכים ומגבים מבין היהודים, שיסבירו כי צריך להבין את מצוקתם וקשיי חייהם.¹⁷ למען המשטרה; למען הציבור בישראל; למען החוק והסדר ובשם זכויות האדם וחירויות האזרח של היהודים (כן, גם הם ראויים לשמירת זכויות האדם והחירויות שלהם); ובשם הזכות היהודית להגדרה עצמית ועצמאות לאומית – יש לקבור את דו"ח "ועדת אור" קבורת חמור.

"ועדת אור" יצרה תקדים נורא במשמעויותיו: היא נתנה לערבי ישראל את הלגיטימציה וההכשר לפרוע ביהודים, כשקבעה יחס ישר בין פרעות ופוגרומים לבין טיעוני אפלייה וקיפוח

ערבי ישראל ממשיכים לעבד ולשמר ולטפח את פרעות אוקטובר 2000, בטענה כי "התיק לא סגור. במדינת חוק שוטרים לא יורים במפגינים. ארבעים בני אדם נורו ונרצחו בידי שוטרים, חיילים ואזרחים על רקע גזעני, בשבע השנים האחרונות," שפרסמה עמותת מוסאווא.¹⁸ זו היתה מודעה בתשלום, אך אותו עיתונאי שלא בדק ולא חקר, פרסם את המודעה שוב, הפעם כמאמר תחת הכותרת, "מאז אוקטובר 2000: 41 ערבים נהרגו על-ידי יהודים. דו"ח של מרכז מוסאווא: רק בחמישה מקרים הוגשו כתבי אישום."¹⁹ וכדי להראות כמה התקשורת נחמדה, כחמישית מעמוד בעיתון הוקדש לדברי הבלע של אחד האנרכיסטים האנטישמים, יונתן פולק, ולדבריו על אפרטהייד של ישראל.²⁰ אך זה

¹⁷ דוגמא אחרונה היא אי עמידתם לדקת דומייה, שריקות הבוז וזעקות השמחה שנשמעו במגרשי הכדורגל לאחר הפיגוע בירושלים במרץ 2008. מיד קפצו אותם יהודים שקבעו כי לא היה צריך להכריז על דקת דומייה במגרשי הכדורגל.

¹⁸ מודעה בעמוד שלם בצבע, *זמן חיפה*, 15 בפברואר 2008.

¹⁹ איתמר ענברי, *מעריב*, 19 במרץ 2008. הוא כמובן, לא בדק את המקרים, ומה עשו ההרוגים ובאילו נסיבות הם נהרגו. זה לא חשוב. העיקר שערבים נהרגו בידי ישראל, וזה כבר ראוי לפרסום, וכמובן להיות מופץ בעולם.

²⁰ וגם את אלה הביא לדפוס איתמר ענברי – *מעריב*, 19 במרץ 2008.

כלום לעומת ההסתה הגזענית הקוראת לרצח ומאשימה את שוטרי ישראל כנאצים: מפגינים ערבים בסח'נין קראו: "נרדוף אחרי השוטרים הרוצחים", בתגובה להחלטת היועץ המשפטי לממשלה לסגור את תיקי אוקטובר.²¹ שאוקי חיטיב, יו"ר ועדת המעקב, מסית ומדיח בתפקידו, קרא לפנות לבתי הדין הבינלאומיים. "לא נשב בשקט עד אשר הפושעים יקבלו את עונשם. כמו שהעולם רודף היום אחר הנאצים, כך נרדוף אותם שוטרים שרצחו את ילדינו."²² יו"ר סיעת בל"ד, ג'מאל זחאלקה, טוען כי

הפלסטינים ערבי ישראל זקוקים לקבל הגנה בינלאומית, כך שהמסד הישראלי לא יוכל לבצע את פשעיו בחושך באין שומע ובאין רואה. החלטת מזוז היא כתב הגנה לרוצחים, והיא נותנת לגיטימציה וחוקיות לרוצחי בנינו באוקטובר 2000, שהשתתפו בהפגנות בלתי מזוינות, ומימשו את זכותם בהבעת עמדתם הלאומית, והתמיכה בבני עמם הנתונים לכיבוש. מקור הסכנה העיקרית עבור האזרחים הערביים בישראל הוא מושג "המדינה היהודית".²³

חה"כ צרצור הגדיר את ההחלטה: אות קלון על מצחה של מדינת ישראל. ההחלטה תוקעת את המסמר האחרון בארון הקבורה של המלצות ועדת אור, ומהווה אור ירוק לשוטרים להרוג ערבים בעוד החוק הישראלי מגן עליהם ומגבה אותם. חה"כ אחמד טיבי, שקבע כי

ההחלטה מוכיחה מעל לכל צל של ספק, כי אין חוק ולא צדק בישראל. ישראל היא מדינת צלפיה, מזוזיה ושנדריה, שהרי הצלפים רוצחים ומזוז ושנדר סוגרים להם את התיקים. בישראל הגזענות כוללת לא רק ערבים ויהודים חיים אלא אפילו כשהערבי נהרג. התיק יישאר פתוח עד שהרוצחים יהיו אחר סורג וברית, אפילו אם הדבר יהיה כרוך בפניה לגורמי משפט בחו"ל.

עו"ד חסן ג'בארין קבע: "אין לנו אמון במנגנון בתי המשפט בישראל, ולכן נפנה לגורמים בינלאומיים למצות את החוק עם האשמים." חסן עאסלה, שבנו נהרג בפרעות אוקטובר, ושתקף את קצין המשטרה גיא רייף עת העיד בוועדת אור, הקריא את שמות השוטרים החשודים בהריגתם ופרטיהם, וקרא לרדוף אותם:

היום השלים הממסד הישראלי את בניית חומת ההפרדה הגזענית. יהיה קשה להרוס חומה זו. הממסד הציוני הגזעני הרג את בנינו וניקה את הרוצחים מאשמה. אך אנו נרדוף אותם, עד שיקבלו את העונש המתאים.

ארגון אתג'אה:

אנו עומדים בפני משטר גזעני עוין, המהווה איום על הציבור הערבי. תפקידנו לפעול להענשת המשטר הישראלי ומנהיגיו, והחרפת החרם הערבי והבינלאומי נגד ישראל, להשגת הגנה בינלאומית על ציבור הערבי.

עו"ד עלי חידר, עמותת "סיכוי":

²¹ למעשה היה צריך לפתוח את תיקי אוקטובר ולהעמיד לדין פלילי את אלפי הפורעים הערבים, שהרסו והשמידו כל סממן ישראלי, והעמידו בסכנת חיים את היהודים בסביבה. את המציאות הפוגרומית אפילו "ועדת אור" קבעה. גם דברים אלה, הקוראים לרצח, לא הביאו את הפרקליטות לנקוט נגדם בהליכים. ומה אם יהודים היו קוראים לרצוח את כל הפוגרומצ'יקים הפורעים, האם גם אז התביעה היתה שותקת?

²² אלירן טל, ישראל היום, 3 בפברואר 2008. גם דברים אלה, הקוראים לרצח, לא הביאו את הפרקליטות לנקוט נגדם בהליכים. ומה אם יהודים היו קוראים לרצוח את כל הפוגרומצ'יקים הפורעים, האם גם אז הפרקליטות היתה שותקת?

²³ איתמר ענברי, מעריב, 19 באוקטובר 2007.

הממשלה מחריפה את מדיניותה הגזענית נגד הציבור הפלסטיני. הציבור הערבי לא יכול לעבור לסדר היום, וחייבים לפעול בכל המישורים נגד ההחלטה, ובכלל זאת גם במישור הבינלאומי.²⁴

בתוך כך נודע על גוף חדש שהוקם – "הועד להגנה על החירויות", כמובן רק של ערבי ישראל, אשר החל במסע הסתה כי

"רצח פוליטי הוא עניין של זמן ומקום", של מנהיגי ערבי ישראל בידי יהודים. "המדינה והשב"כ דוחפים לפשעים פוליטיים ועימות עם האוכלוסייה הערבית."²⁵

ככל שערבי ישראל מבדלים עצמם; ככל שהם מזדהים עם אויבי המדינה; ככל שהם פועלים נגד מדינתם; ככל שהם מאיימים על קיומה – כך הם מקצינים יותר, שהרי אין תגובה לדבריהם. בסיכולות, ממשלת ישראל עודנה סוברת כי כסף וחנופה ישככו תביעות לאומיות, ועצימת עיניים תמנע ספרטיזם מדיני. מדינת ישראל שוגה קשות. במזרח התיכון לאלימות של פורעים יש תג מחיר שונה לחלוטין. אין קונים שקט בכסף אצל פורעים בעלי תביעות לאומיות חיסוליות, ועצימת עיניים היא מתכון בטוח לאסונות. תחלואיה האמיתיים של החברה הערבית בישראל, איננה הביוב ברחובות הבלתי סלולים, אלא הטירות שנבנו עליהן; והיא איננה אי-המוכנות להיות "אזרחים נותנים" במדינה, אלא להיות רק בעלי "אזרחות מקבלת" בלבד. עושקים ובוכים.

התופעה הבולטת היא התגברות האלימות, הסיוע לטרור והמוכנות לפעול באלימות. מי שרצה הוכחות לתרבות האלימות ועזות המצח וקריאת תגר על ריבונות ישראל, נתוני פעילות הטרור והמעורבות בטרור הינם סמן-דרך. התפישה הישראלית השגויה מנסה להסביר את המעורבות בכך שהם מגויסים בידי ערביי יש"ע, והיותם יעד אטרקטיבי לגיוס ולהפעלה כאזרחי מדינת ישראל שיש להם גישה חופשית מבלי לעורר חשד, ומידע רב בנוגע ליעדים פוטנציאליים לפיגועים. אך צריך להבין כי מרבית פיגועי הטרור הוצאו אל הפועל ביוזמה שלהם. הם התנדבו לפעול נגד המדינה בה הם גדלו וחיים בתוכה. מדובר בתפישה אידאולוגית; בהזדהות פוליטית; ובעיקר, בשנאה עזה לכל מה שקשור למדינת ישראל ולקיומה.

כדי להבין זאת, יש לחזור לכשל חשיבה קריטי בעוצמתו. לאחר מלחמת 1967 עלתה ההערכה בישראל כי לפתיחת חבלי יהודה ושומרון בפני כלפי חוץ – המעברים הפתוחים לירדן, וכלפי פנים, לתוך שטחי ישראל בגבולות 1967 – תהיה השפעה ממתנת על תפישתם את מדינת ישראל ואופן תפקודה. שוב אנו נוכחים בתפישה היהודית הגלותית של הרצון המעצב להיות נאהב אצל הגויים. ישראל העריכה שערבי ישראל "ימתנו" את אחיהם ביו"ש ובכך תפחת הדמוניזציה שלהם. וזו שגיאה תרבותית כל-כך יסודית ועמוקה. מזה עשרות שנים שאנו טוענים כי התהליך היה בכלל הפוך, והוא ההגיוני: דווקא ערבי ישראל הקצינו את עמדת ערביי יש"ע. מדוע? ערבי ישראל הכירו ומכירים את חולשות מדינת ישראל; ואת עליבות הפוליטיקה היהודית אשר מתפקדת עדיין ברמת העיירה במזרח אירופה. ערביי יש"ע ראו בישראל, כפי שחינכו אותם ולאור הכישלונות שלהם, שטן בעל עוצמה אדירה; מדינה בעלת יכולות בלתי נדלות, ובתפישה אנטישמית מובהקת - כזו המניעה את העולם בהתאם לצרכיה. מוטיב הפחד היה החשוב ביותר. חברון נכבשה במלחמת 1967 בדגלים לבנים, רק עם התקרבות הצבא הישראלי, וכולם חיכו ליד הקשה של ישראל – לזכר מאורעות תרפ"ט, 1929. זו גם הסיבה המרכזית לפליטות הערבית השנייה לאחר 1967: אלה שברחו לירדן מתוך חשש לתגובת ישראל. המיתוס של דיר-יאסין המשיך לפעפע בתוכם. אכן, ערבי ישראל הם שהקצינו אותם ולא להיפך.

דבר זה נכון גם באשר ללבנון. ההישג הגדול של נצראללה, מי שתרגם את מדיניות המטוטלת הישראלית, חסרת החלטיות ומלאת חששות, בעיקר לאחר המנוסה המבוהלת מלבנון במאי 2000, ליצירת הרתעה אפקטיבית על ישראל. בפעם הראשונה בתולדות מדינת היהודים, לארגון טרור עוין

²⁴ ישראל היום, 28 בינואר 2008.

²⁵ איתן ליבנה, ישראל היום, 16 במרץ 2008.

ואלים היתה הרתעה אפקטיבית על ישראל. משמעות הדבר כי מחסום הפחד נשבר. דבר זה השליך לא רק על מדיניות חמאס, אלא גם על הגברת התעוזה של ערבי ישראל ותביעותיהם המאיימות באלימות. הצטרפות ערבי ישראל לטרור הפכה לתופעה נרחבת, עקב החשיפה לרעיונות הגיהאד, למאמרי השטנה ולדרשות המסגדים, אך בעיקר לחוסר האונים בהתנהלות של ישראל כלפי התנהגותם המתריסה של מנהיגיהם, מבלי שישראל תפעל נגדם. הקריאות: "חייבר חייבר יא יאהוד, גייש [אן סייף] מוחמד סא-ייעד, " וכן "אטבת אל-יאהוד", הפכו שגורות, מבלי שתהיה תגובת התייחסות מצד ישראל.

אלימות פיסית

קיימים מועדים מיוחדים להסתה המובילה לאלימות. אחד מהם הוא ארועי הר-הבית, אותם חוגגים ערבי ישראל כל שנה. כך, ב-29 ביולי 2001, ביוזמה ובהנהגה של חברי הכנסת הערבים, דהאמשה וטיבי, הסיתו וקראו לבוא להצלת המקום ולהגן עליו, ההתלהמות המילולית הובילה לפרעות של ידיו אבנים. היתה הסתה פרועה שהובלה על-ידי מנהיגי ערבי ישראל.²⁶ לאחר יום המהומות נפצעו 19 שוטרים ועשרות מתפרעים ערבים.

טקסי יום העצמאות של ישראל הפכו לארועים מחפירים של התנגדות, תחת הסיסמא של "חגיגות טקסי הנכבה", כאשר המונים מוסתים צועקים "בדם ואש נפדה את פלסטין", והמטרה מבצעת, כמו ב"ימי האדמה", פעולות שתדלנות לשמירת השקט, ולא קיימת באזור מבחינת הנוכחות.²⁷ "הסובלנות" הערבית באה לידי ביטוי בישוב היהודי-ערבי נווה שלום, כשהתושבים הערבים הביעו התנגדות שמנהל בית הספר בישוב, בועז כיתאין, אב שכול, ידליק משואה בטקס יום העצמאות. יום העצמאות נחגג בצניעות, בקומזיץ בפאתי הישוב.²⁸ התופעה האחרונה בסדרה זו היא אזכור שמות ישובים ערבים מ-1948 ופעילות מעשית לחזרה אליהם – בהפגנות ובמצעדים.²⁹

אלימות רחוב, זריקת אבנים בכבישים ראשיים ובצמתים הפכו לתופעה מאיימת על חיי היום-יום ושגורה לחלוטין. כבישים נסגרים: כביש 65 – ואדי עארה; כביש 77 – המוביל, ושני הכבישים הראשיים: כביש 2 וכביש 4. זריקת האבנים היא אסטרטגיה המשמשת תשתית לחזון האוטונומיה,³⁰ ומהווה חזרה למאפיין התרבותי הערבי של פרעות בכבישים, בשנות ה-20 וה-30 של המאה ה-20. כאז גם היום זו אסטרטגיה מתוכננת של אלימות, ואם התופעה לא תיבלם במעצר עד תום ההליכים ובצעדי מנע חריפים, צריך יהיה בזמן חרום להחזיק כוחות צבא רבים על-מנת לשמור על הכבישים פתוחים. וככל שהממשל יקל ראש, התופעה תהפוך לסוגיה אסטרטגית. צריך להבין, מדובר בתוכנית פעולה גזענית מסודרת ומתוזמנת, בדיוק כמו הפעלת הרוצחים באמצעות התאבדות. וככל שהממשל יקל ראש בה, התופעה תהפוך לסוגיה אסטרטגית.

בדיקת מפת כבישי ישראל תגלה תופעה מדאיגה: אין צומת וכביש, לבטח בצפון ובדרום, שהוא לא "מכוסה" ומאיים בסגירה והתפרעות של תושבי הכפרים מסביב. התשובה של המשטרה שגוייה ומתבטאת בסגירת צירים וכבישים לנסיעה. זה מתן פרס לפורעים. הדרך הנכונה היא נוכחות מסיבית

²⁶ מעריב, ידיעות אחרונות, 30 ביולי 2001.

²⁷ השנה, 2008, חל תקדים חדש ומסוכן: בחסות בית המשפט בנצרת, נקבע כי ערבי ישראל יכולים לחגוג את טקסי הנכבה ביום הזיכרון לחללי מערכות ישראל. אכן, לתפארת מדינת ישראל.

²⁸ אריה בנדר, מעריב, 8 במאי 2000.

²⁹ דוגמא אחרונה לפעילות היהודים האנטי-ציוניים היא העצומה שהועברה לנשיא אוניברסיטת תל-אביב, על-ידי "עובדי האוניברסיטה" להוסיף לצד שמה גם את השם שיח' מוניס, הכפר עליו יושבת האוניברסיטה.

³⁰ שיחות עם רוגמי האבנים בכבישים" דניאל סיריוטי, ישראל היום, 16 באפריל 2008.

מונעת בכפרים הערביים; עונשים כבדים, כי אבן על מכונית נוסעת זהו ניסיון להריגה, ואם הם ישלחו צעירים, יש לעצור גם את ההורים. בכך גם יפחת הטרור של נהיגתם הפרועה בכבישים. כיצד מטפלים נכונה בארצות הברית, קיבלנו מידיעה על זריקת אבנים של שלוש נערות ונער בני 14 על אוטובוס שהוביל ילדים יהודים לבית הספר. הארבעה עמדו לצידי הדרך, קיללו את היהודים והשליכו אבנים לעברם. משטרת ניו-יורק הזדרזה להגיש נגדם כתבי אישום "על ביצוע פשעים על רקע גזעני".³¹ כך מונעים בטרור בכבישים – העמדה לדין, ועל גזענות, ולא סגירת כבישים המונעת מנהגים את חרות הנסיעה.

מכאן הדרך לטרור היתה קלה ביותר. בין השנים 1967 ועד 1986 בוצעו 460 פעולות עוינות על-ידי ערבי ישראל. בשנת 1988, שנת פרוץ האנתפאדה נחשפו 15 התארגנויות חבלניות, בהשוואה לשתיים בשנת 1987. מאז הפיגוע ב"ליל הקלשוניים" בגלעד, בפברואר 1992, הוגברה באופן ברור פעילות הטרור, ששיאה היתה בפרעות של אוקטובר 2000. בספטמבר 1999, נהרגו אמיר מצאלחה, אמאם במסגד, וג'אד עזאיזה שניהם מדבורייה, ונזאל כראיים ממשעד, שהקימו חוליית עז אל-דין אל-קסאם הגליל, כאשר הציבו שתי מכוניות תופת בחיפה ובטבריה. נעצר אבראהים צאלח ממשעד, שסיפק מידע מפורט על הליכי גיוס של חוליות מרצחים בישראל; על הקשר שבין התנועה האסלאמית לפעילי טרור, על מחנות האימונים שהם עוברים בגליל, ובעיקר על התהליך הפסיכולוגי שעוברים הצעירים, אשר מוביל אותם לפגוע ביהודים, לפוצץ אוטובוסים, ולרצוח חיילים.³² כבר בשנת 2001 מתריעים גורמי מודיעין כי חוליות טרור ערביות, קיימות בערים ובכפרים, כולל תשתית אזרחית, לוגיסטית ומבצעית.

משנת 2001 ועד יולי 2005 נחשפו 117 התארגנויות לביצוע פיגועי, בהן היו מעורבים 230 ערבים ישראלים. בפיגועים אלה נהרגו 141 ישראלים ונפצעו 841 נוספים. בחלוקה הבאה³³:

בשנת 2001, נחשפו 25 התארגנויות בהן היו מעורבים 51 מערבי ישראל. התבצעו 11 פיגועים, בהם נהרגו 45 יהודים ונפצעו 302.

בשנת 2002, נחשפו 35 התארגנויות בהן היו מעורבים 78 מערבי ישראל. התבצעו 12 פיגועים בהם נהרגו 45 יהודים ונפצעו 257.

בשנת 2003, נחשפו 27 התארגנויות בהן היו מעורבים 45 מערבי ישראל. 5 פיגועים בהם נהרגו 46 יהודים ונפצעו 227.

בשנת 2004, נחשפו 26 התארגנויות בהן היו מעורבים 51 מערבי ישראל. 7 פיגועים, שלא הביאו להרוגים, אך נפצעו 4.

בשנת 2005, עד לסוף חודש יולי נחשפו 11 התארגנויות בהן היו מעורבים 14 מערבי ישראל. ערבים ישראלים היו מעורבים בהובלת והסעת המפגעים ב-2 פיגועי רצח באמצעות התאבדות שבוצעו בישראל: בתל אביב בחודש ב-26 בפברואר, ובנתניה ב-12 ביולי.

חלק קטן מפעילות הטרור מוכוון על-ידי חזבאללה. אך הרוב המוחלט הוא התגייסות עצמאית, מכוונת של ערבים מישראל לפיגועי טרור. להלן הרשימה של חמש שנות מלחמת הטרור:

בינואר 2001, נחשפה חוליה של הגיהאד האסלאמי, בראשות סעד חרוף משכם, שתכננה פיגועים, בסיוע ערבים ישראלים, שלושה מחיפה ואחד ממזרח ירושלים. ערבי ישראל רכשו חומרים להרכבת מטענים, רכשו חומרי נפץ, והסכימו להוביל ולהדריך את המחבלים.³⁴

³¹ טל שניידר, מעריב, 29 ביוני 2008.

³² ישראל מושקוביץ, ידיעות אחרונות, 20 באפריל 2001.

³³ הנתונים התפרסמו באתר המרכז למורשת המודיעין (מ.ל.מ.), מרכז המידע למודיעין ולטרור, <http://www.intelligence.org.il>.

באוגוסט 2001, נעצרו מונה (סגנית מנהל בחטיבת הביניים) ואכרם עובייד (פקיד בכיר בבנק הפועלים), תושבי טייבה ואחיהם כמאל, שהתגייסו לחזבאללה לביצוע פיגועי טרור.³⁵

בספטמבר 2001, מוחמד חוביישי, מאבו סנאן, שהתגייס לחמא"ס, ביצע פיגוע התאבדות בתחנת הרכבת בנהרייה, בו נהרגו 3 יהודים ונפצעו 46. בנו, שאכר חוביישי נעצר בסיוע לאביו.³⁶

בספטמבר 2001, נחשפה חולייה של ערבי ישראל תושבי דיר-חנא (בהם 3 קטינים), שהתגייסו לתנטיים בג'נין, והסכימו לחטוף חיילי צה"ל ולהניח מטענים במקומות הומי-אדם. הם הניחו מטען חבלה בצומת גולני שהתפוצץ ולא גרם נזק, לפני שנעצרו.

בנובמבר 2001, נעצר מחמוד המשרי, תושב קלנסואה, שהתגייס לתנטיים בשומרון, והתבקש להחזיר לישראל רוצחים באמצעות התאבדות, ולאתר יעדים לפיגועי התאבדות בישראל.

בנובמבר 2001, נעצרה חולייה בת שלושה קטינים מאום אל פחם, שהתקשרו עם פעילי תנטיים מהכפר סילת אל דאהר בשומרון, לשם ביצוע פיגועי טרור בישראל, העברת חומרי חבלה ומודיעין. באותו חודש נעצרו שלושה תושבי הכפר טירה, שהתכוונו להניח מטען חבלה באולם השמחות של קיבוץ גליל ים. הם התגייסו לפעילות חבלנית מטעם פעיל תנטיים מבלאטה.

במרץ 2002, נעצרו שני תושבי לוד, חאפז מוקבל ומוסא חסונה, שהתגייסו לתנטיים ברמאללה, והובילו רוצחת באמצעות התאבדות, דארין אבו עישה, לפיגוע במחסום מכבים, בפברואר 2002. במקור הם תכננו להוביל אותה לתל-אביב, אך נעצרו במחסום, שם היא התפוצצה.³⁷

במרץ 2002, נעצר ערבי ישראלי, תושב ואדי עארה, בחשד שסייע למחבל המתאבד, ראפת תחסין אבו דיאק, שביצע פיגוע באוטובוס בצומת מוסמוס, מטעם הג'יהאד האסלאמי. הוא הלין אותו בביתו והסיע אותו לתחנת האוטובוס.³⁸

במרץ 2002, נעצר עאטף זידאן, מכפר מנדא, שהתגייס לג'יהאד הפלסטיני, פעל להחזיר רוצח באמצעות התאבדות לישראל, והניח מטען על פסי הרכבת ליד מעגן מיכאל במאי 2001.

במאי 2002, נעצר מחמוד ג'ומעה, מטייבה, שהסיע מתאבדת שביצע פיגוע התאבדות בנתניה, בו נהרגו שלושה יהודים ונפצעו 60.

במאי 2002, נעצרו יוסף וצובחי אבו-עליון ועאדל עדנאן, מרהט, לאחר שהתגייסו לתנטיים בעזה, ותכננו לבצע רצח של רכז מודיעין במשטרת ישראל.

במאי 2002, חודש נעצרו האחיות בוהיסה ולטיפה סעדי מסכנין, שהתגייסו לתנטיים, במטרה להסיע ולהוביל מחבלות לביצוע שני פיגועים בחיפה ביום העצמאות. כמו-כן הן היו מעורבות בפיגוע בשוק מחנה יהודה, חודש לפני-כן, בו נרצחו שישה יהודים.³⁹

³⁴ יואב לימור, מעריב, 4 בינואר 2001.

³⁵ אורון מאירי, ידיעות אחרונות, 24 באוגוסט 2001.

³⁶ משפחתו, כמוכן, בהתאם לתרבות הערבית של החצנת האשמה, טוענת כי השב"כ והמשטרה הם שרצחו אותו והוא בכלל לא עשה דבר: עדי עוז, זמן חיפה, 14 בספטמבר 2001. התגובות של מנהיגיהם הערבים היו בהתאם: הכיבוש הישראלי הוא מקור הטרור הבלבדי. מעריב, 10 בספטמבר 2001; רמי רוזן, כלב, 14 בספטמבר 2001.

³⁷ ידיעות אחרונות, 27 במרץ 2002.

³⁸ ידיעות אחרונות, 21 במרץ 2002.

³⁹ מעריב, 13 במאי 2002; ידיעות אחרונות, 16 במאי 2002.

במאי 2002, נעצר תושב באקה אל גרביה, מעתצם מוחמד קעדאן, שהתגייס לתנטיים, והניח מטען חבלה במפעל "טבע", באזור התעשייה בנתניה, בו עבד כמשפך. כמו-כן, הוא הסכים להכניס ולהוביל ארבעה רוצחים באמצעות התאבדות, ולאחר מקום לפיגוע התאבדות המוני: הטיילת בנתניה, הרכבל בחיפה, והטיילת בת"א.

במאי 2002, נעצרו אברהמים סראחנה ואשתו, בעלי תעודת זהות ישראלית, שהסיע את שני הרוצחים באמצעות התאבדות לפיגוע במאי 2002 בראשון לציון. הוא גם הסיע את הרוצחת בקרית יובל בירושלים, וכעבור ארבעה ימים הוביל מפגע שהתפוצץ במחסום והרג שוטר.⁴⁰

ביולי 2002, נעצר תושב יפו, חאלד פתחי שעבאן עאשור, שהכניס, הסיע והוביל את הרוצחים באמצעות התאבדות בתחנה המרכזית הישנה בתל אביב, בו נהרגו 5 ונפצעו מעל 40.

באוגוסט 2002, נעצרו אברהמים ויאסין בכרי, מבענה, לאחר שהלינו משך יומיים את הרוצח באמצעות התאבדות, ג'האד חמאדי, באישור ובמעורבות ההורים, השמישו את מטען החבלה שלו, בחרו עבורו את יעד הפיגוע, והסיעו אותו לתחנה בה עלה על האוטובוס לפיגוע בצומת מירון בו נהרגו 9 יהודים ונפצעו 48. יתר בני המשפחה ידעו ואף סייעו.⁴¹

באוגוסט 2002, בוצע פיגוע התאבדות ברכב בצומת אום אל פחס בו נהג ערבי ישראלי, עצאם דחדל, ועימו, דודו בולוס נימר מרשי, תושבי נצרת, שהכניסו והסיעו רוצח באמצעות התאבדות, מוחמד אצפר.

באוגוסט 2002, נעצרה סועאד אבו חמד, מנצרת, יום לפני שתכננה פיגוע התאבדות. היא התנדבה לפעילות זאת והתקשרה לבלאל תמאס, נציג פת"ח, שאמור היה להעביר אליה את חגורת הנפץ.⁴²

באוקטובר 2002, נעצרו מטיר ונעמן אבו-חוביזה וחסם חג'אזי, מלוד ומרמלה, לאחר התגייסו לזרוע הצבאית של חמאס, ותכננו להתנקש בחיי טייס חיל-האוויר וחייל בצריפין, להקים מעבדה להכנת חומרי-נפץ להפעלה בתחנות הסעה לחיילים, ולספק מודיעין שוטף על פעילות צה"ל.⁴³

בנובמבר 2002, נעצרה וארדה בכראווי מעראבה, שסייעה לרוצח באמצעות התאבדות, ראפאת מוקדי, להתפוצץ בטיילת של תל-אביב, אך נוטרל על-ידי המאבטח. כמו-כן היא אכסנה בחנות הבגדים שבבעלות החומרי חבלה.⁴⁴

⁴⁰ יואב לימור, מעריב, 12 ביוני 2002.

⁴¹ מעריב, ידיעות אחרונות, 27 באוגוסט 2002. ושוב, ידיעות אחרונות, מעריב, 1 באפריל 2003. הסיוע לטרור לא מונע ממשפחת בכרי, בהתאם לתרבות הערבית של החצנת האשמה – לעולם לא להתנצל ותמיד לתקוף, להנות ממנעמי תל-אביב ומהחברה הבוהמית, ולהמשיך להאשים את ישראל בגזענות וברצחנות. זכור לדיראון הסרט האנטישמי של מוחמד בכרי, יחצן הטרור של ג'ינין, סרט-שרץ אשר קיבל את ההכשר של שופטי בג"ץ, שחיים כנראה בואקום וירטואלי. ראה הראיון הסכריני אודות מסכנותו של בכרי לעומת האלימות של היהודים: ענת מידן, ידיעות אחרונות, שבעה ימים, 16 במאי 2002. התברר כי המפיק של הסרט של בכרי, איאד סמודי, היה מחבל פעיל פת"ח, שהעביר אמצעי לחימה לביצוע פיגועים וחוסל על-ידי ישראל, מעריב, 24 ביוני 2003. ראה גם הכתבה המעריצה על בנו, צלאח בכרי, ידיעות אחרונות, 7 לילות, 7 בספטמבר 2007. באוגוסט 2008, חגגו כל "אנשי התרבות" של השמאל הקיצוני יחד עם מוחמד בכרי את זכייתו בבג"ץ בתביעת אנשי המילואים נגדו. שוב בג"ץ הוכיח עצמו.

⁴² ישראל מושקוביץ, ידיעות אחרונות, 30 באוגוסט 2002.

⁴³ מעריב, ידיעות אחרונות, 8 באוקטובר 2002.

⁴⁴ איל טל, מעריב, 15 בנובמבר 2002.

בדצמבר 2002, נעצרו אחמד כבהא מאום אל-קוטוף ומגידי סעיד, מבאקה אל-גרבייה, שסייעו למחבל סרחאן סרחאן לבצע את הפיגוע בקיבוץ מצר, ב-10 בנובמבר. כבהא ארח את הרוצח בביתו והסתיר את הרובה בו בוצע הרצח, ואחר-כך מסר אותו למגידי סעיד.⁴⁵

בינואר 2003, נעצר מואפק נאיף חסן עירוק, מהכפר יפיע, שהדריך והוביל שני רוצחים באמצעות התאבדות, בראק חליפה וסאמר נורי, תושבי שכס, בתחנה המרכזית הישנה בתל אביב, בו נהרגו 23 ונפצעו 106.

במרץ 2003, נעצר מוניר רגיבי, לאחר שסייע לרוצח באמצעות התאבדות, מחמוד קווסמה לפיצוץ האוטובוס בקו 37 בחיפה.

במרץ 2003, נחשפה מעבדת חבלה של חברי הג'יהאד האסלאמי בג'לגוליה, בראשות מוחמד מצרי (שאמו מקלקליה), איימן אבו-קישק ופאדל עבד, לביצוע פיגועי טרור באמצעות מכוניות תופת. הם הספיקו להשליך בקבוקי תבערה באזור.⁴⁶

במרץ 2003, נעצרה חוליה בת שלושה תושבי כפר מנדא, מחמוד עבד אל-חלים ואבראהים ומוחמד עבד אל-חמיד, שחברו לג'יהאד האסלאמי בעזה, ותכננו לבצע פיגועי טרור בקניונים בישראל.

במרץ 2003, נעצר תושב ערעה, חאלד עבד עווד אגבאריה, שהסיע מחבל לפיגוע ההתאבדות בבית קפה בנתניה, בו נפצעו 32 יהודים.

במאי 2003, נעצרו שתי האחיות, לינה ולאמוס ג'רבוני מעראבה, שהתגייסו לפעילות הטרור של הג'יהאד האסלאמי בג'נין, צילמו תעודות זהות ישראליות, והסכימו להסיע מחבלים לפיגועים.⁴⁷

ביולי 2003, חטפו מחמד חאלד ענבתאוי ומחמד מחמוד חטיב, תושבי כפר כנא את החייל, אולג שאייחט, מצומת בית רימון. לאחר מספר דקות נסיעה בכביש הראשי החוצה את הישוב כפר כנא חנק חטיב את שאייחט, ונקבר בשדה ליד הכפר, לא לפני שהם ירו בו בנשקו האישי, כאקט של וידוא הריגה.

ביולי 2003, נעצרה חוליה של סטודנטים ערביי ישראל, בראשות חאדר שלאעטה, מסחינין, אמין חסן, ממשעד, ראמי חיאדרי, מסחינין, ומאלכ זועבי, מנצרת-עלית – שלמדו באוניברסיטאות בירדן והתגייסו לחמא"ס לפעילות טרור בישראל.

באוגוסט 2003, נעצר זאהר עלי, מהכפר כאוכב, שהיה אחראי לפיגוע שסוכל בקפה "קפית" בירושלים, ושימש קצין מודיעין ומבצעים לחוליית חמאס מחברון. הוא תיכנן פיגועים בקו 4 בירושלים ואולם שמחות בבית-צפפא, אך בעיקר בבתי קפה מפורסמים, שם "תיפגע אוכלוסייה ברמה גבוהה יותר." זוהי מלחמה נצחית בין שתי אדאולוגיות, וסופה של המוסלמית לנצח.⁴⁸

באוקטובר 2003, נעצר מסיע ומדריך הרוצח באמצעות התאבדות, הנאדי ג'רדאת, למסעדת "מקסים" בחיפה, בו נהרגו עשרים ואחד יהודים ועשרות פצועים, לא לפני שסעדו יחדיו באותה מסעדה. ג'מאל מחאגינה, מאום אל פחס, הוזהר בעבר מעיסוק בהברחת פלסטינים לישראל.⁴⁹

⁴⁵ ליאור אל-חי וחיים ברוידא, *ידיעות אחרונות*, 24 בדצמבר 2002.

⁴⁶ *ידיעות אחרונות*, 1 באפריל 2003. ושוב חוזרת התמונה של החצנת האשמה, סרוב להאמין, והאשמת ישראל, *מעריב*, 1 באפריל 2003.

⁴⁷ ליאור אל-חי וגואל בנו, *ידיעות אחרונות*, 17 במאי 2003.

⁴⁸ עמיר רפפורט ומורן כץ, *מעריב*, 5 באוגוסט 2004.

⁴⁹ "השב"כ ידע והסתפק באזהרה", *זמן חיפה*, 14 בנובמבר 2003.

באוקטובר 2003, הורשע מוניר רגיבי מחיפה בכך שידע את כל פרטי הפיגוע ועם אחיו, הסיע את מוחמד קווסמה מחברון שביצע את פיגוע ההתאבדות בשדרות מוריה בחיפה, ב-5 במרץ 2003.

בפברואר 2004, נעצרו גסאן וסרחאן עתאמלה, פעילי תנועת בל"ד של עזמי בשארה, מהכפר ריינה, והקימו פלג טרור לביצוע פיגועים מטעם חזבאללה, ולייבא חומרי חבלה במסווה של טיטולים.⁵⁰

במרץ 2004, נעצרו שני אשרף חסן, מכפר יאסיף, וח'אלד סכראן, מטמרה, פעילי התנועה האסלאמית, פלג ראאד,⁵¹ שתכננו לרצוח חייל צה"ל ולשדוד את נשקו. בחקירתם הודו כי בחודש פברואר 2004, הם נסעו מכפר יאסיף לכיוון עכו כדי לאתר ולרצוח חייל בודד שיחפש טרמפ. תוכניתם שובשה, והם נעצרו.⁵²

באפריל 2004, ירו שני מחבלים ערבים, מכפר כנא ומכפר מנדא, על רכב משטרתי בצומת בית רימון, לאחר שבמשך חודשים הם יידו בקבוקי תבערה. אחד מהם חוסל.⁵³

במאי 2004, נעצר באצל מחאגינה, מאום אל-פחם, שתיכנן פיגועים בישראל, מטעם חמא"ס ובמימונו. מחאגינה הסכים להסיע מחבל מתאבד מהשטחים לשטח ישראל, תיכנן לפוצץ אוטובוס חיילים, העביר מידע לגבי יעדים עדיפים לביצוע הפיגוע, הביע נכונות להחדיר מכונית תופת לבסיס צבאי, והסכים לגייס פעילים נוספים מאום אל פחם לארגון חמא"ס ולהשיג תעודות זהות ישראליות גנובות לצורך פעילות הטרור.⁵⁴

ביולי 2004, נעצרו זאהר עלי, מכאוכב ונאאל ג'לאד מא-טור, לאחר שהקימו חוליית טרור לביצוע פיגוע התאבדות. המתווה כלל שלושה מתאבדים שיועדו להתפוצץ בבית-קפה בירושלים: שניים, להתפוצץ יחדיו באמצעות תיקים עם מטעני חבלה, והשלישי תוכנן להתפוצץ על כוחות ההצלה שיגיעו למקום. זאהר עלי הודה כי הציע מתווים נוספים, כגון פיגוע נגד אוטובוס המסיע עובדים של מפעל ביטחוני בגליל, או פיגוע בצומת גולני נגד חיילים.

ביולי 2004, נעצר צעיר ערבי, אחיו של הרוצח של אולג שאייחט, מוחמד חטיב, לאחר שדקר חייל בצומת גולני.⁵⁵

ביולי 2004, נעצר תושב כפר קאסם, לנין אל טורי, לאחר שהציע לשניים מחבריו, ראמי וחמזה אבו צעלוק, לחטוף חיילים ישראלים, ולהעבירם חיים אות מתים לגורמי חמא"ס בחברון.

ביולי 2004, נעצר אהלאל אבו טאהא, שעמד בראש חוליה בת חמישה ערביים מתל-שבע, שתכננה לבצע פיגוע חטיפה ורצח של חייל צה"ל למטרות שחרור אסירים בטחונים.

באוקטובר 2004, נעצרו שלושה תושבי טייבה, לאחר שהתארגנו לביצוע פיגועי טרור – על פסי הרכבת בנתניה, ולרצוח חיילים.

בדצמבר 2004, נעצר עלי גנאיים, מבאקה אל-גרביה, ששימש כראש עמותת החאג' והעומרא (מארגנת נסיעות למכה) בכפרי המשולש, שהודה כי התגייס למודיעין האיראני, ופעל לגייס צעירים

⁵⁰ מעריב, ידיעות אחרונות, 9 בפברואר 2004

⁵¹ פלג ראאד הינו קבוצה קיצונית ומתבדלת של התנועה האסלאמית הצפונית בישראל.

⁵² מעריב, 25 במרץ 2004.

⁵³ ידיעות אחרונות, 19 באפריל 2004; מעריב, 20 אפריל 2004.

⁵⁴ ידיעות אחרונות, 18 במאי 2004.

⁵⁵ מעריב, ידיעות אחרונות, 22 ביולי 2004.

מקרב ערביי ישראל שיצאו ללימודים לירדן במימון איראן, לצורך ריגול וביצוע פיגועים בישראל, באמצעות עבד אל-סלאם מחזומה, פלסטיני סוכן המודיעין האיראני.⁵⁶

משנת 2008, מוצאים מעורבות גדולה והולכת בהקמת תאי אל-קאעדה.⁵⁷ כך נתפסו שני תושבי רהט, עומר וטאהר אבו-סכות, שהתגייסו לאל-קאעדה, בפעילות באינטרנט, בשיתוף תוכנות ריגול והצפנה, בלוגים של הסתה, וקישורים לנאומים של בן לאדן.⁵⁸ מאוחר יותר נתפס גם חאלד אבו-רקייק, סטודנט למחשבים, תושב תל-שבע, אשר ניסה להקים תא של קאעדה בנגב.⁵⁹ כך נעצר מוחמד נגיס, סטודנט לכימיה באוניברסיטה העברית, אשר תיכנן להקים תא של אל-קאעדה בישראל, ולבצע פעולות טרור, כולל ניסיון להפיל את המסוק של הנשיא בוש.⁶⁰

מספר תופעות מאפיינות: שיאים בולטים של טרור חבלני היו בתקופת שתי האנתפאדות, בהן הפך הטרור לעממי, ייזום מקומי, תוך הגברת העוינות המילולית של המנהיגים. תופעה נוספת, כי המצב הסוציו-אקונומי של המתגייסים ופעילי הטרור מבוסס,⁶¹ והסוגיה, כמו תמיד, מעולם לא היתה העדר השכלה, אלא להיפך. רק השכלה מאפשרת זמן פנוי וחשיבה מסודרת, מובילה להתארגנות ולפעילות. תופעה שלישית, כי בחינת מאפייני מעורבותם של ערבים ישראלים בטרור מצביעה על מגמות מוכרות: ההתארגנויות הן בהתגייסות עצמאית מרצון; המעורבים בהם ללא שיוך ארגוני; והמגמה היא אדאולוגית – טינה עזה למדינת ישראל, למרות שנולדו וגדלו בה. תופעה רביעית, כי ניתוח אישיות הנעצרים מראה ש-20 אחוזים מהם ערביי ישי"ע שקיבלו אזרחות ישראלית בזכות איחוד משפחות, תופעה המוכיחה שוב את הסכלות הפושעת של ישראל במתן היתרי כניסה לערביי ישי"ע. הדבר החשוב נוגע לתופעה המספרית של ההתגייסות לטרור: לא מדובר ב"עשבים שוטים", אך צריך לזכור כי הנטייה של עשבים שוטים, אם לא יעקרו אותם מהשורש, היא להתפשט במהירות רבה ולהשחית את כל השדה. ללא טיפול מיידי וחריף, היבלית מתרבה במהירות, וכמו כל מחלה ממארת, אם היא לא תטופל מיידיית החולה ימות.

מדובר בתופעה עמוקה ביותר ששורשיה אדאולוגיים, תרבותיים ודתיים ומיתרגמת לשפת הטרור לחיסול מדינת ישראל. השנאה לישראל שוברת כל שיא, והיא חלק מהותי ממאפייני החברה הערבית. מה שמונע בינתיים את התרחבותה הוא יכולת הסיכול של השב"כ, שעושה עבודת קודש באיכותה ובהצלחות ללא תקדים לעומת מערכות המודיעין בעולם. עוצמת הרתעת ישראל והפחד מתגובתה עדיין אפקטיביים, ובכך מתאפשר קיום הפער בין המניע, שמהווה זרז חזק, להזדמנות, אשר נדחית, עקב הסבירות הגבוהה להיתפס. עם זאת, הצלחת המרי האזרחי והפרעות, בעיקר חולשת התגובה והפייסנות המחרידה של ישראל, דרך עידוד הסייענים-מפעילים של השמאל היהודי האנטי-ציוני; ובסיוע פסיקות בג"ץ ודיווחי התקשורת, משמשים עידוד לטרור.

⁵⁶ מעריב, ידיעות אחרונות, 8 בדצמבר 2001.

⁵⁷ ראה ניתוח ראשוני למגמות: איילת אלשיך, ממר"י, מספר 463, 15 בספטמבר 2008.

⁵⁸ ידיעות אחרונות, 10 ו-11 ביולי 2008. ניתוח מורחב: מעריב, 21 באוגוסט 2008.

⁵⁹ שמעון איפרגן, מעריב, 24 באוגוסט 2008.

⁶⁰ רוני שקד ואחרים, ידיעות אחרונות, 14 ביוני, 2008.

⁶¹ אכן, לא העוני והקיפוח, התרוצים המטופשים הניתנים בישראל ובמערב ללא הבנת התופעה, אלא אדאולוגיה ותרבות ודת. ראה במפורט: David Bukay, "Facts and Fables in the Mythology of Islamic and Palestinian Terrorism", ACPR Policy Paper No. 162, January 2006.